

# ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΙΝΕΣ ΖΩΕΣ

( ΣΕΙΡΑ ΤΡΙΤΗ \*)

## Σ' ΑΤΑΙΡΙΑΣΤΟ ΦΟΝΤΟ

— 'Ο περίπατός μας σήμερα, εἶνε κατὰ τὴν κλίση σου. Νά, καλοκαιρινὸ πρωτὶ, ἀκτίνες ἥλιου, καὶ σκιές· πουλιὰ πὺν κελαῖδοῦν καὶ ρυάκι, πὺν φεύγει μουρμουριστό. Νά κι' ἀνέρες πεταλοῦδες. Ἀφ' τὴν κιθάρα σου, δὲν ἀπολείπει καμμιά χορδή· μπορεῖς, νὰ τραγουδήσεις, τὸ Χαρούμενο τραγούδι. Σὲ λίγο καὶ τὰ τζίτζικια θ' ἀρχίσουν τὸ δικό τους.

— 'Ο λογισμὸς μου, κρατιέται στὴ μελαγχολία, τῆς χθεσινῆς νύχτας. Οἱ χορδὲς τῆς κιθάρας μου, εἶναι χαλαρωμένες ἀπὸ τὴ νοτιά, καὶ τὴ ψυχὴ μου γεμίζει, ἀκόμη τὸ τραγούδι τῶν γυῦλων.

— Τραγούδα λοιπόν, τὸ Θλιβερὸ τραγούδι.

— Ταιριάζει, σ' ἓνα τόσο χαρούμενο περιβάλλον;

ΚΑ' Ἱ ΡΟ 1909.

## ΣΥΜΠΑΘΕΙΑ

Ἔχουμε στὸ πατρογονικὸ μου σπίτι, μιὰ γέριχη ἄσπρη τριανταφυλλιά. Καλοπιασμένη, σκαλωμένη στὸ σαθρότοιχο, τραβᾷ ὡς ἀπάνω, κ' ἀδράχνοντας τὸ χαλκᾷ τῆς καμάρας, καταβαίνει καὶ κρεμείται, ἀπὸ τὸν παρ᾽στατὸ τῆς πόρτας.

Κ' εἶνε τόσο γέριχη καὶ στριμμένη, μέσ' τὰ ξεράδια της, τόσο καλοριζωμένη, λὲς κ' εἶνε συνόκαιρη, τοῦ σπιτιοῦ μας καὶ γέρασε μ' αὐτό.

Εἶνε πάντα, φορτωμένη τραντάφυλλα, — ἀμύριστα, μικρούλκα, ἀσήμαντα — ἔτοιμα πάντα, νὰ τὰ τινάξει ἀπάνω μας,  
σὰ δάκρυα στὴ λύπη μας,  
σὰ γέλοια στὴ χαρά μας.

Λένε, στὸ σπίτι, πῶς ξεφύλλισε τ' ἄνθια της, ἀπάνω στὸ νυφιατικὸ πέπλο, τῆς μάνας μου, καὶ πῶς, τὰ πρῶτα μου βήματα, τᾶ-σειρα ἀπάνω στὰ στρωμένα της πέταλα.

Ἐγώ, θυμοῦμαι, πὺν λύθηκε, σὲ ἄνθινα δάκρυα, ἀπάνω, στὸ νεκροκρέββατο τοῦ πατέρα.

᾽Ω! γέριχη συμπονετικὰ τρανταφυλλιά. Ἄν, τὸ μαράζι καταβάλλει τὴ νιότη μου καὶ πεθάνω, πρὶν σὲ σωριάσουν τὰ γερατιά, τινάξε καὶ γιὰ μένα λίγα ἄνθινα δάκρυα.

ΚΑ' Ἱ ΡΟ 1909.

\* Ἡ πρώτη σειρά τυπώθηκε στὰ «Γράμματα» Τόμ. II Σελ. 182.

Ἡ δεύτερη » » » » » » II » 487.

Είδα, ἐγώ, τὸν Μεφιστό, νὰ κυτᾷ, μιὰ πολύχρωμη φυσαλλίδα καὶ νὰ γελᾷ, καὶ νὰ γελᾷ... καὶ νὰ λέγει:

— Εἶναι ἡ μακαριότης, μιᾶς φθιασιδωμένης μεσόκοπης κυρίας, ποὺ ἡ σιλουέττα της, διαγράφεται, τώρα, στὶς πορφυρὲς ταπεταρίες τῆς ἀρχοντικῆς αἴθουσας, ποὺ ἀφθονα ἄνθη ἔζησαν καὶ πέθαναν, νοσταλγόντας τὴν πρασινολοὴ τοῦ κήπου.

Τσιρρίζουν, ἀκόμη, τὰ βιολιά, στὴ διπλανὴν αἴθουσα καὶ στὸ παρκέτο, γλυστοροῦν ἀκόμη πολλά... λουστρινένια καὶ ἀτλαζωτὰ σκαρινάκια, καὶ ἡ κυρία αὐτή, ποὺ πιστεύει, ὅτι θάχει τὰ περισσότερα δικαιώματα, γιὰ τὸ «χρυσὸ μῆλο» μεθυσμένη, ἀπὸ ἐπιτυχίες βγαίνει καὶ πάει στὴ φωτολουσμένην αἴθουσαν, ἐνώνοντας τὴν πολύχρωμη λάμψη της, μὲ τὴν λάμψη τῶν πολυφώτων (ποὺ ἀρχίζουν νὰ θαμπώνουν, ἀπὸ τὸ γαλάζωμα τῆς αὐγῆς) καὶ τὰ βαριά της μύρα μὲ τὶς τελευταῖες πνοὲς τῶν πεθαμμένων λουλουδιῶν.

Θέλει νὰ δεῖ, στὸ κρύσταλλο, ἂν οἱ μποῦκλες τῶν μαλλιῶν της, ἔχουν ἀκόμη τὴ σερπετάδα, ποὺ τοὺς ἔδωσε τὸ σίδερο τοῦ κομμωτή, ἂν στέκει ἀκόμη ἡ δροσερότη τῶν χρωμάτων, ποὺ τὸ πούπουλο καὶ τὰ λογιῆς πινέλλα, ἔδωσαν στὸ πρόσωπό της καὶ — ἀπὸ πεποίθησι στὴν ὁμορφιά της — νὰ ριψοκινδυνεύσει, σὲ μιὰ σύγκριση μὲ τὴν πεθαμένη, τώρα, πιά ὁμορφιά τῶν ρόδων, ποὺ οἱ ἄνθρωποι, τόσο ἀσπλαχνα κόβουν, γιὰ νὰ στολίσουν μὲ τὴν πρόσκαιρη χάρι τους, τὴν ἀσχήμια τῆς ζωῆς τους.

Είδα τὸν Μεφιστό νὰ κυτᾷ μιὰ πολύχρωμη φυσαλλίδα καὶ νὰ γελᾷ.... καὶ νὰ γελᾷ...

ΑΛΕΞΑΝΤΡΕΙΑ 1913

## ΔΙΧΩΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΑ

Τριαταπέντε χρόνια, γύρισε τὸν κόσμον καὶ δὲν εἶχε νὰ πεῖ, παρὰ γιὰ τὴν ἄρπα του, ποὺ, καθισμένη στὴ γωνιά, ἀπολαίνει τὰ καλὰ ὑστερνά, σὰ γέρικο καματερὸ ἄλογο, σὲ καλόγνωμο ἀφέντη.

Ἀπὸ τὰ πρῶτα λόγια τῆς κουβέντας του, ἔβγαине, ὅτι ἦταν, ἓνας γυρολόγος, μουσικός, ἀπὸ κείνους, ποὺ σὲ χώρες καὶ χωριά, σέρνουν τὴν ὑπαρξή τους, τραγουδώντας, τὰ νέα τραγούδια κι' ἀνακρούοντας τοὺς νέους σκοποὺς, σὰ εὐθυμα συμπόσια, στοὺς γάμους καὶ τὰ πανηγύρια.

Τάχα, αὐτοῦ τοῦ γέρον, νὰ μὴ τοῦ ἔκαμε τίποτα ξεχωριστὴν ἐντύπωση, σὰ τόσα χρόνια τῆς πλανητικῆς ζωῆς του, ποὺ νὰ τὸ θυμᾶται καὶ νὰ μιλεῖ γι' αὐτό;

Μόνο τὰ ὀνόματα τῶν μερῶν, ποὺ πέρασε μὲ τὴν ἄρπα του, στὴ γέφυρα θυμότανε, κι' αἰμάρβρισκε, προσεκτικὸν ἀκροατή, ἀρχίζε:

— Ἐφυγα ἀπὸ τὴν Ζάκυνθο, νηὸς, παιδί πρᾶμμα, μὲ τὴν ἄρπα φορτωμένος, στὴν ἐρήνη, καὶ τὴν ὁρφάνια στὴ ψυχὴ.... Τὸ λοιπόν.... Κεφαλωνιά, Κέρκυρα.... σ' ὅλη τὴν Ἐφτάνησο, κι' ἀπὲ... Πρέβεζα... μὲ τὴν ἄρπα. Ὅλη τὴν Ἡπειρο... μὲ τὴν

ἄρπα... Μετὰ Πάτρα... ὅλο τὸν Μωρηά... μὲ τὴν ἄρπα. Κατόπι, Πειραιᾶ, Ἀθήνα, Μέγαρο... ὅλη τὴν Ρούμελη.

— Βέβαια μὲ τὴν ἄρπα;

— Μὲ τὴν ἄρπα. Ἐπειτα, Θεσσαλία, μὲ τὴν ἄρπα, Σαλονίκη μὲ τὴν ἄρπα. Πόλι... μὲ τὴν ἄρπα. Ἀπὸ κεῖ... Μικρασία... Σμύρνη, Ἀδανα, Μερσίνα... Ὑστερα στὰ ἐννεανήσια, στὰ δωδεκανήσια...

— Μὲ τὴν ἄρπα;

— Μὲ τὴν ἄρπα... Τελευταῖα... Ἀλεξάνδρεια... Γύρισα ὅλη τὴν Αἴγυπτο... ἤπια νερὸ τοῦ Νείλου καὶ ἄραξα γιὰ πάντα ἐδῶ, στὸ Κάιρο... Ἡ ἄρπα μου δὲ ξαναταξιδεύει.

— Ὡραία πὺν εἶνε ἡ Κέρκυρα, ἔ;

Ἀπαντοῦσε:

— Ὡραία.

— Τὰ Ἀδανα;

— Ὡραία.

Καὶ βυθιζότανε σὲ μιὰ σιωπὴ.

Μιὰ μέρα, μιλούσαμε, γιὰ τὰ νέα τραγούδια καὶ τοὺς νηοὺς σκοποῦς καὶ συμφωνήσαμε, στὸ ὅτι, τὰ παλὰ τραγούδια, ἦταν καλὰ.

— Τὶ τραγουδοῦσες, τότες, κὺρ Φίλιππα;

— «Τ'ἄστρο τὸ λαμπερό...», «Πάπια τοῦ γιγαλοῦ...», «Μαῦρα μάτια, μαῦρα φρούδια...»

— Καλὰ τααγούδια... Θάῃες καλὴ φωνή, καὶ τὶ ὥραϊα πὺν θὰ ἀνάκρουες, στὴν ἄρπα, τοὺς σκοποῦς των.

— Ἦταν, πολὺ καλὴ, ἡ ἄρπα μου.

— Καί, καθόσουνα πολὺ σὲ κάθε μέρος;

— Ὅσο πὺν, νὰ βαρεθοῦν τὰ τραγούδια μου.

— Κ' ὕστερα ἀποχαιρετοῦσες τὶς γλυκεῖες γνωριμίες καὶ τοὺς γνωρίμους ὀρίζοντες κ' ἐτραβοῦσες γιὰ καινούργια συναπαντήματα.

— Σὰν μάθαιναν οἱ νηὲς νὰ τραγουδοῦν στοὺς ἀργαλιοὺς τὰ τραγούδια μου, κι' οἱ χαροκόποι νὰ τὰ τραγουδοῦν μονάχοι τους στὶς ταβέρνες, ἀναχωροῦσα, σύνανγα γιὰ τὸ κοντινὸ χωριό.

— Σέροντας μέσ' τὴ ψυχὴ σου, τὸ βαρετὸ κέφι τοῦ ἀνθρώπου, πὺν ἄφησε πῖσω του, μιὰν ἀνάμνηση καὶ καρτερὰ μιὰν ἀπαντοχή.

— Ἀπαντοχή; Ποτέ μου!

ΚΑΪΡΟ 1909.

## BLASÈ

Ὅταν πειά, τανύθηκαν τὰ μέλη του, σ' ὅλα τ' ἀγωνίσματα τοῦ πένταθλου.

Ὅταν πειά, ἔκρουσε ὅλες τὶς τανυμένες τῆς λύρας χορδὲς κ' ἤπια ἀπὸ λογῆς κύπελλα κ' ἐκέρδισε δόξα καὶ πλοῦτο πολὺ, ὀρέχτηκε, τὴν ἀποκατάσταση πὺν ὑπόσχονταν ἡ καινούργια φιλοσοφία, πὺν ἔφεραν στὸν τόπο ἱντιάνοι φακίρες — γέροι, πὺν δὲν εἶχαν ποτὲ νειάτα κι' ἀναμνήσεις.

Οἱ σοφοί, δὲ μπορούσαν, νὰ τοῦ ποῦν κ' οἱ ξένοι φακίρες, δὲ μπορούσαν νὰ τοῦ ξηγήσουν: πῶς θὰ κατώρθωνε νὰ βυθιστεῖ στὸ Νιρβάνα.

Τέλος, στὸ συμπόσιο, μιὰ νύχτα, ἓνας σοφιστής, μασσῶντας μαρουλόφυλλα εἶπε:

— “Ἄν σοῦ ἦταν βολετό, νὰ χωρίσεις, τὸ θεῖο τῆς ὀντότης σου, ἀπὸ τὴν ὕλη... “Ἄν ἦταν βολετό, ν' ἀφαιρέσεις τὸ περίσσεμα τῆς ψυχῆς...

— “Ἄν σοῦ ἦταν βολετό, ἀντίκοψε ἓνας γλύπτης, ποῦ πολλὴ ὥρα κύτταε στοχαστικὰ τὰ γυμνὰ μέλη τοῦ συνήλικου του ἔφηβου, ἂν σοῦ ἦταν βολετό, ἀπορίχνοντας τὴ σάρκα, μὲ τὸ ὑπόλοιπο νὰ πλάσεις τὸν θεό... “Ἐτσι, καθὼς ἀπορίχνουμε σὲ χαλίκια καὶ σκόνῃ τὸ περίσσεμα τοῦ μαρμάρου, γιὰ νὰ βγάλουμε τὴ θεία μορφή... .

— “Ἄν ἦταν βολετό, ἐμουρμούρισε, μιὰ ἐταίρα, ποῦ ἔτριβε μὲ τὶς παλάμες, τὰ ὀρθὰ βυζιά της, γυρμένη στὸ τρίκλινο, ἂν ἦταν βολετό, νεκρώνοντας τὶς αἰσθήσεις... .

Κι' ὁ θαλερὸς γέρος -- ποῦ ἔκρουε, πάντα στὰ συμπόσια, τὴ λύρα καὶ τραγοῦδα τὸν ἔρωτα καὶ τὸ κρασί, — ἐπλησίασε τὸν ἄρχοντα καὶ τοῦ μίλησε, σιγανά, πνίγοντας ἓνα πονηρὸ χαμόγελο.

— Δόσε, τὸ κισσοστεφανομένο σου κύπελλο, στὸν νέο κεραστή, νὰ τὸ γεμίσει ξέχειλα, καὶ μὲ τὰ ρόδα, στὴν κεφαλὴ, ἀπὸ τὴ σάλα τοῦ συμποσίου ποῦ — μὲ τὸ συμπάθειο, ἄρχοντα, — ἡ πληξὴ σου ἀπόψε τὴ βαρένει, πέρασε στὴ σάλα τῶν τροπαίων καὶ τῶν στεφάνων, τῶν παλῶν σου θριάμβων.

Ἀντίκρου, στὸ σωρὸ τοῦ χρυσαφιοῦ σου, ποῦ σπιθοβολᾷ, καὶ τριγυρισμένος, ἀφ' τὰ λογῆς σημάδια, ποῦ στ' ἀνηφόρι τῆς ζωῆς σου, μάξεις, γιὰ θυμητάρια συγκινήσεων — μὲ τὸ συμπάθειο, ἄρχοντα, — ποῦ πειά, δὲ δοκιμάξεις, λύγα τὰ γόνατά σου στὰ διαφνέ- νια ξερόκλαδα — καὶ στὰ ξερόκλαδα τῆς ἐληῆς καὶ τῆς μυστικίας —.

Σήκωσε τὰ χέρια, πρὸς τὰπάνω, — πρὸς τὸν οὐρανό, ἦψωσε τὰ χέρια, — καὶ τὰ μάτια σου, νὰ κυττοῦν στὸ χρυσάφι — στὸ χρυσάφι σου, ποῦ θὰ φλογώνει ἀντιφεγγίζοντας τὶς δάδες.

Κι' ἂν κατορθώσεις, ἄρχοντα, νὰ κοιμήσεις τὴ σκέψη σου καὶ νὰ τυφλωθεῖς, γιὰ τὰ ὕλικά... δοξίμασε, ἄρχοντα, κ' ἐγώ — ἂν ὀρίζεις — πέρνω τὴ θέση σου στὸ τρίκλινο, καὶ κρούοντας τὴ λύρα δίνω τὸ σύνθημα τῆς εὐθυμίας.

Κι' ὁ ἄρχοντας... ἔδωσε τὸ κύπελο του στὸν κεραστή, κι' ἀπὸ τὴ σάλα τοῦ συμποσίου μπῆκε, στὴ σάλα τῶν τροπαίων καὶ τῶν στεφάνων.

Πολλὴ ὥρα, γονατιστὸς στὶς δάφνες του, μὲ τὰ χέρια σηκωμένα κατὰ τὸν οὐρανὸ καὶ τὰ μάτια ἀνοιχτά, πρὸς τὸ χρυσάφι, προσπα- θοῦσε νά... κοιμήσει τὴ σκέψη του, καὶ νά, τυφλωθεῖ, γιὰ τὰ ὕλικά!

Μάταια.

Κι' ἂν, γιὰ μιὰ στιγμή, ναρκώνονταν ἡ σκέψη του, καὶ ἡ ἀχτίνα τῶν ματιῶν του σταματοῦσε, στὸ μεταξὺ διάστημα ἔτριξε ἓνα ξε- ρόκλαδο, ἓνα ξερολούλουδο καὶ τὰ βλέμματά του στρεφόντουσαν

στάντικείμενα γύρω, κι' ἡ σκέψη ταξείδευε στὸν ἥλιο καὶ στὴν  
ὀμίχλη τῶν ἀναμνήσεων.

— Όταν ἄκουσε, τὴ λύρα νὰ κρούει, . . . ἐπῆγε στὴν εὐθυμὴ σάλα  
. . . ἐξήγησε τὸ κισσοστεφανομένο ξέχειλο ποτήρι, ἀπὸ τὸν κεραστὴ  
κι' εἶπε :

— Μὲ εἰρωνεύθης, Ἀνακρέων ;

Εἶπε καὶ σὺ δούλεις :

— Ἀκαμάτρες . . . στὴ σάλα τῶν τροπαίων, εἶνε μιὰ ἀράχνη  
στὴ γωνιά, καὶ παντοῦ ἀκαταστασία καὶ κορνιαχτός !

Κι' ὁ κιθαρωδὸς — χωρὶς νὰπαντήσῃ, στὴν ἐρώτησή του, —  
εἶπε :

— Εἶνε κι' ἐδὼ ἀράχνη, ἄρχοντα, καὶ τὰ πορφυρὰ σκεπάσματα  
τῶν τρίκλινων εἶνε χρεῖα νὰ καινουριωθοῦν, γιὰτὶ ξεθώριασαν.

ΛΕΞΑΝΤΡΕΙΑ 1913.

ΝΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

ΕΛΕΓΕΙΑΚΟΙ ΤΟΝΟΙ

## ΤΟ ΚΑΡΑΒΑΝΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

"QUATRIÈME NOCTURNE"

FR. CHOPIN

Γρήγορα, γρήγορα, ὅ,τι προκάνει ὁ καθένας θὰ πάρει . . . Ὁ  
σύφουνας ἔρχεται . . . τὸ ξόρκι δὲν τὸν κομματιάζει . . . Βρέχτε μὲ  
δάκρυ—στερνὸ δάκρυ τὴν πατρικὴ γωνιά καὶ δρόμο μὲ δρόμο πάρ-  
τε . . . ὁ σύφουνας ἔρχεται . . . θὰ σᾶς σαρώσῃ . . .

Βαρύθημα τὰ βουβάλια σέρνοννε τὰ ξυλάμαξα, τοὺς μακρου-  
λοὺς ἀραμπάδες . . .

Ὅ,τι προκάναν, σώριασαν. Τὰ προικιά δὲ τὰ πολυκοίταξαν . . .

Ποῖος σκέφτεται τὴ χαρὰ τὴν ὥρα πὺν τὸ πνέμα τῆς καταστρο-  
φῆς—ὁ ἄγριος Κόνδορας, ἔχει ἀνοίξῃ τὶς πλατυὲς τοῦ μαυριδερὲς  
φτεροῦγες καὶ ζυγιάζεται νὰ πέσει !... Ποῖος σκέφτεται τοῦ Ὑμέ-  
ναιου τὸ στεφάνι, ὄντας τὸ βλέπει ἀπιθωμένο σὲ κερένιο πρόσωπο . . .

Τὸ ψωμί... τὸ ψωμί... Τίποτ' ἄλλο . . .

Τὰ τσουβάλια τοῦ σταριοῦ σωριασμένα στοὺς ἀραμπάδες καὶ  
πάνω διπλωμένα τὰ λιγυσμένα κορμιά καὶ τὰ πονεμένα πρόσωπα . . .

—Θεσσαλία τὸ κανόνι θὰ σ' ὀργώσει.—

Τρίζουν οἱ ἀραμπάδες κ' οἱ ξυλόροδες θαρεῖς θὰ σπάσουν . . .  
Τὰ βουβάλια δὲ μουκανιῶνται, μὴδὲ κανέναν μοίρεται . . . Τρίζουν  
οἱ ἀραμπάδες—ᾠ! μοιρολόι ἀθέλητο—κι' οἱ ξυλορόδες θαρρεῖς